

(Vybrané) virtuální aktivity

Airbnb

BitCoin

Poskytování ubytování prostřednictvím platformy Airbnb

AIRBNB

Airbnb a další - obecně

- ubytování prostřednictvím digitálních platforem:
 - Airbnb.com, Booking.com, VRBU.com, Roomorama.com z tuzemských např. pronajem-chaty-chalupy.cz
 - zprostředkovatel (provozovatel platformy) sdružuje hostitele, kteří jeho prostřednictvím nabízejí ubytování ve svých domech, bytech, apartmánech
 - zprostředkovatel nevlastní žádné ubytovací kapacity → pouze propojuje hostitele se zájemci o ubytování
- veřejná informace GFŘ čj. 90076/17
(<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace-k-internetovym-platformam-napr-airbnb/informace-k-danovemu-posouzeni>)
 - komplexní řešení, pohled ZDP, ZDPH, ZoET...

Ubytovací služby – aplikace DPH [1]

- pro účely DPH je nutné rozlišovat mezi **ubytováním** a **nájmem**
- **ubytování** – zdanitelné plnění; vstupuje do obrátu pro reg.
 - je poskytováno pravidelně/opakovaně, na krátkou (dny, týdny) nebo přechodnou (omezenou) dobu, poskytovány i další služby, např. úklid prostor užívaných ubytovaným, výměna ložního prádla, poskytnutí snídaně apod., ubytovaný neprovádí běžnou údržbu ani drobné opravy obývaného prostoru...
- **nájem** – osvobozené plnění; vstupuje do obrátu pro reg.
 - výjimka: plátce se může rozhodnout, že bude zdaňovat (§ 56a/3 ZDPH)
 - nájem je sjednáván jednorázově na delší dobu (měsíce, rok) a je takto i nabízen, obvykle slouží k zajištění bytové potřeby nájemce, energie (elektřina, plyn) si obstarává obvykle sám nájemce, nájemce provádí běžnou údržbu a drobné opravy najatého prostoru...
 - krátkodobý pronájem: vždy zdanitelný (§ 56a/2 ZDPH)

Ubytovací služby – aplikace DPH [2]

- ubytovací služby: oddíl 55 klasifikace produkce CZ-CPA, mj.:
 - ubytovací služby v hotelích a podobných zařízeních (motely, penziony atd.) s každodenním úklidem a jinými službami, obvykle poskytované na dny nebo týdny,
 - ubytovací služby v mládežnických hostelech, horských chatách a rekreačních chatách s pokoji nebo ubytovacími jednotkami, s velmi omezenými úklidovými službami nebo bez nich,
 - ubytovací služby v nemovitostech užívaných na časový úsek (time-share), pro návštěvníky mimo jejich obvyklé bydliště,
 - ubytovací služby v pokojích nebo ubytovacích jednotkách, ne s každodenními úklidovými službami, např. v bytech a domech pro dovolenou, bungalovech a chatách, pro osoby mimo jejich bydliště, obvykle poskytované na dny nebo týdny
 - poskytování místa pro rekreační vozidlo nebo stan pro osoby mimo jejich bydliště, obvykle poskytované na dny nebo týdny,
 - poskytování prostoru v chráněných přístřešcích nebo prostých táborových zařízeních pro umístění stanů nebo spacích pytlů, a další (tábořiště)
- definice nájmu pro účely ZDPH: judikatura SDEU + navazující NSS

Ubytovací služby – aplikace DPH [3]

- DPH se v zásadě vztahuje jak na poskytovatele ubytování, tak na Airbnb (= poskytovatele online platformy)
- zdanění z pohledu ZDPH má několik úrovní
 - služba ubytování
 - služba poskytnutá zprostředkovatelem (obvykle se sídlem mimo ČR) za použití online platformy
- služba ubytování**
 - je-li neplátce, sleduje svůj obrat (> 1 mil. Kč → povinná registrace)
 - je možná dobrovolná registrace
 - je-li plátce, ubytovací služby zdaňuje (má nárok na odpočet)

Ubytovací služby – aplikace DPH [4]

- **služba od Airbnb** (užití online platformy)
 - službu poskytuje Airbnb, příjemcem je poskytovatel ubytování (jde o službu za použití platformy → servisní poplatek, u Airbnb 3 %)
 - zdanění je odvislé od „statusu“ příjemce služby:
 - A. Airbnb poskytuje službu hostovi, který je
 1. plátcem → DPH přiznává a odvádí host v ČR
 2. neplátcem → DPH přiznává a odvádí host v ČR; vzniká mu reg. povinnost (jako identifikovaná osoba)
 3. běžným občanem → DPH přiznává a odvádí Airbnb prostřednictvím OSS
 - B. Airbnb poskytuje službu poskytovateli ubytování, který je
 1. plátcem → DPH přiznává a odvádí poskytovatel ubytování v ČR
 2. neplátcem → DPH přiznává a odvádí host v ČR; vzniká mu reg. povinnost (jako identifikovaná osoba)
 - uvedený výčet není konečný, v praxi mohou nastat různé situace s jiným řešením

Ubytovací služby – aplikace DP [1]

- **FO: ubytování vs nájem**
 - **ubytovací služby → § 7 ZDP**
 - pokud poskytování ubytování naplňuje všechny znaky podnikání podle § 420 OZ (samostatně, na vlastní účet, odpovědnost, za účelem zisku, živnostenským nebo obdobným způsobem)
 - může uplatnit výdaje (skutečné, nebo paušálem → 60 % nebo 40 %)
 - **nájem → § 9 ZDP**
 - může uplatnit výdaje (skutečné, nebo paušálem → 30 %)
- **PO: předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem (§ 18 ZDP)**
- **další povinnosti: ZoET (pozastaveno, navrženo zrušení); ZDSL (navrženo zrušení pro vozidla do 12 t)**

6f449d187b654af2ef44a19f243424c338b
bae975d2bbbfe72b35779fe7aec97

Virtuální měny z daňového pohledu

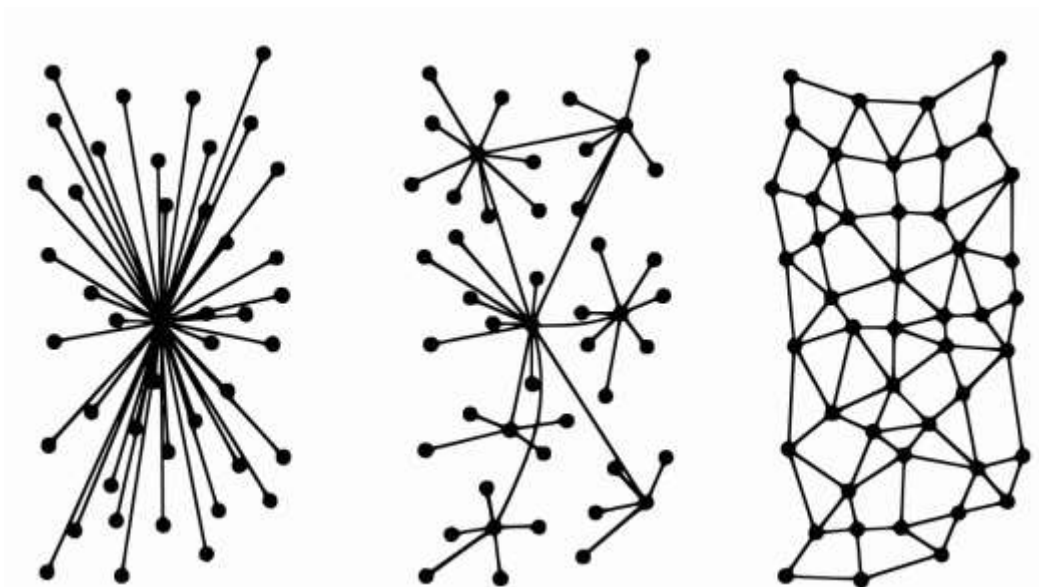
VIRTUÁLNÍ MĚNY

Virtuální měny – podstata a principy BTC

- kryptoměna = druh peněz, který je tvořen výhradně elektronicky, obvykle tzv. těžením (mining)
- **BTC (₿)** = první a nejznámější, vznik 2009, první reálný obchod 2010
- těžení probíhá na základě provedených distribuovaných výpočtů (ověřování transakcí v blocích v tzv. **blockchainu**)
- veřejná informace GFR čj. **18809/22** k daňovému posouzení transakcí s kryptoměny (např. bitcoin) ze dne 30. 3. 2022
 - (https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Info_kryptomeny_GFR.pdf)
 - snaha o komplexní řešení, pohled ZDP, ZDPH...

Blockchain - jak funguje? [1]

- cíl = decentralizovaný (finanční) systém

- většina kryptoměn funguje na bázi distribuovaných sítí

Blockchain - jak funguje? [2]

- distribuovaný finanční systém potřebuje distribuovanou účetní knihu
 - měla by obsahovat všechny transakce
 - např. *Jana posílá 1 minci Frantovi*
 - Jana pošle zprávu všem bodům v síti, všichni účastníci provedou update účetní knihy a budou o transakci vědět
 - problém: **autentizace**
 - zprávu může poslat Franta, aniž by o tom Jana věděla
 - autentizace v prostředí internetu → asymetrická kryptografie
 - každý účastník v síti má
 - veřejný klíč (obvykle jméno nebo jiné shodnuté ID, login...)
 - soukromý klíč (tajný, používá se ke generování podpisů → princip elektronických podpisů)

Blockchain - jak funguje? [3]

- autentizace v distribuované účetní knize
 - *Jana posílá 1 minci Frantovi, připojí digitální podpis (= prokazuje identitu)*
 - další problém → tzv. **replay attack**
 - Franta tuto zprávu přepošle za půl hodiny znovu a znovu a znovu...
 - zpráva o zaslání mince se tváří autenticky (podepsána Janou), ale...
 - požadavek - omezit platnost zprávy (pouze jednou)
 - řešení: **sledování mincí**
 - sledování transakcí doplníme o vstup a výstup (= sledujeme pouze neutracené výstupy)
 - Např. *Jana 1 minci, kterou dříve obdržela od Toma (vstup), pošle Frantovi (výstup) a připojí digitální podpis*

Blockchain - jak funguje? [4]

- poslední problém - **dvojití utracení**
 - *Jana pošle v jeden moment tu stejnou minci Frantovi i Tomovi*
 - info o transakci je nutné doplnit o časový údaj (time-stamp)
- malá odbočka: **hash funkce**
 - jednosměrná funkce, výsledkem je otisk (hash) dat - ta mohou být v podstatě libovolná: text, obrázek, číslo, jakýkoliv soubor...
 - unikátní identifikátor dat s fixní délkou
 - změní-li se data na vstupu, změní se i hash
 - z otisku dat nelze zpětně „dopočítat“ původní data
 - příklad hash funkce (SHA265):
 - Ministerstvo průmyslu a obchodu →
c7fb033195ec699e9feea91ded30e86c75cfcb1ac6847716d565bacb0bb45125
 - Ministerstvo **P**řůmyslu a **O**bchodu →
92af3612191015011e9bb18e004dfc082593c0cb28560a6ac1d0abdb1c12c991

Blockchain - jak funguje? [5]

- problémy s ověřením transakcí v centralizovaném systému řeší centrum (banka) → „monopol“ na účetní knihu
- v decentralizovaném systému → **blockchain**
 - chronologický řetěz bloků; blok může odpovídat stránce v účetní knize, každá stránka (blok) obsahuje transakce
 - bloky jsou na sebe navázány hashovací funkcí
 - hash každého navazujícího bloku obsahuje část hashe předcházejícího
 - pokud chci změnit (zfalšovat) nějaký blok, musím přepočítat všechny následující bloky
 - pak bych mohl zfalšovanou „účetní knihu“ vydávat za pravou
 - řešení → **proof of work** (cíl: znemožnit falšování knihy)

Blockchain - jak funguje? [6]

- ❑ **proof of work** = důkaz provedené práce
- ❑ aby se mohl v blockchainu zapsat blok s transakcemi, musí se vynaložit určité úsilí, provést výpočty
 - v podstatě se jedná o hledání předdefinovaného hash kódu nového bloku podle pravidel BTC protokolu (malé číslo)
 - vstupem jsou údaje nového bloku (hash předchozího bloku, hash všech transakcí v novém bloku, časové razítko nového bloku, obtížnost, tzv. **nonce** - proměnná)
 - těžba = vstupy + nonce → hash funkce BTC → hash nového bloku
 - pokud hash nového bloku splňuje požadavky BTC protokolu (výsledný hash je nižší než určený limit):
 - ❑ blok se zapíše do blockchainu
 - ❑ aktualizovaný blockchain se rozešle ostatním uzlům, ty si mohou vše ověřit → provedou hash vstupních dat s nalezenou noncí
 - pokud nesplňuje, těžař změní proměnnou (nonce) a hledá dál...
 - ❑ šance na nalezení řešení je nepřímo úměrná výkonnosti sítě

Blockchain - jak funguje? [7]

- za nový blok zapsaný do blockchainu (potvrzený, vytěžený) dostane těžář odměnu
 - odměna se každých 210 000 bloků snižuje na polovinu
 - dnes → jeden blok = 6,25 BTC (při spuštění → 1 blok = 50 BTC)
 - odměna se zatím dělila 3x; další dělení v 05/2024
 - konečný počet bitcoinů = 21 mil.
 - čím více vytěžených BTC, tím vyšší výkon bude třeba pro těžbu dalších
 - proof of work zajišťuje faktickou neprolomitelnost blockchainu (= primární funkce těžby)
- těžář dostává i transakční poplatky z transakcí začleněných v bloku, který ověřil (vytěžil)
 - proto si těžaři (těžební SW) přednostně do bloků vybírají ty transakce, u kterých uživatelé nabídli transakční poplatek

Kryptoměny a legislativa [1]

- platná daňová legislativa neobsahuje definici kryptoměny
- z pohledu soukromého práva je kryptoměna **věcí** v právním slova smyslu: **movitá, nehmotná, zastupitelná**
- veřejnoprávní pohled: kryptoměnu nelze řadit mezi peníze, elektronické peníze, ani investiční nástroje
 - stanovisko ČNB (2014, 2018): „...*kryptoměny nepředstavují bezhotovostní peněžní prostředky ani elektronické peníze, ani nevykazují znaky investičního nástroje ve smyslu zákona o platebních službách...*“
 - dle ČNB nejde ani o směnárenskou činnost

Kryptoměny a legislativa [2]

- od 1. 7. 2021 → novela ŽZ + NV č. 278/2008 Sb.
 - volná živnost „Poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem“
 - virtuální aktivum → definice v AML zákoně
- novela AML zákona (č. 253/2008 Sb.)
 - osoba poskytující služby spojené s virtuálním aktivem je povinnou osobou
 - **virtuální aktivum (§ 4/9 AML):**
 - velmi široká definice, zahrnuje jakákoliv virtuální aktiva, která slouží alespoň jedné ze tří funkcí: platební, směnné či investiční
 - výjimky: vyjmenované instrumenty podle zákona o platebním styku
 - **osoba poskytující služby spojené s virtuálním aktivem (§ 4/8 AML):**
 - osoba, která jako předmět své podnikatelské činnosti kupuje, prodává, uchovává, pro jiného spravuje, převádí nebo zprostředkovává nákup nebo prodej virtuálního aktiva, poskytuje finanční služby týkající se nabídky nebo prodeje virtuálního aktiva, případně poskytuje jiné obdobné služby spojené s virtuální měnou

Kryptoměny a daně - obecně

☐ **pohled ZDPH**

- harmonizace daně na úrovni EU - vliv evropského práva a judikatury SDEU
- **C-264/14 Hedqvist**: směna bitcoinu za běžnou měnu se považuje za směnárenskou činnost, která je od daně z přidané hodnoty osvobozena bez nároku na odpočet daně
 - ☐ bitcoin resp. kryptoměny představují pro účely DPH alternativní platební prostředky, které jsou používány obdobným způsobem jako zákonné platební prostředky

☐ **pohled ZDP**

- kryptoměna = věc nehmotná, movitá, zastupitelná
- DPFO, DPPO

☐ **pohled zákona o účetnictví**

- kryptoměna je zásobou „svého druhu“
- viz Sdělení MF k účtování a vykazování digitálních měn

Kryptoměny a DPH - obecně

- ❑ **předmět daně** = dodání zboží či poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku
- ❑ **osoba povinná k dani** = FO nebo PO, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost
- ❑ **ekonomická činnost** = soustavná činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby + využití hmotného nebo nehmotného majetku za účelem získávání pravidelného příjmu
 - výsledkem nemusí být zisk
- ❑ **místo plnění** = tuzemská DPH se uplatní pouze na plnění s místem plnění v tuzemsku (určuje, kde se bude danit)
- ❑ **osoba povinná přiznat a zaplatit daň**

Těžba kryptoměny – DPH

1. pro vlastní účely

- těžba se nerealizuje na základě smluvního vztahu (viz principy BTC)
- počet získaných BTC není předem znám
- neexistuje přímá vazba mezi plněním (=výkon PC) a protiplněním (získané mince)
- → těžba krypta pro vlastní účely **není** předmětem DPH

2. nájem/pronájem zařízení na těžbu kryptoměny

- jde o službu, podléhá DPH
 - je-li odběratelem osoba povinná k dani → místo plnění je tam, kde má příjemce sídlo
 - je-li odběratelem osoba nepovinná k dani → místo plnění je tam, kde má poskytovatel sídlo
- pokud není plátcem a pronajímá v tuzemsku → sleduje obrat (1 mil. Kč)
- pokud není plátcem a pronajímá do JČS → registrace identifikované osoby

Nákup a prodej zboží/služby za kryptoměnu - DPH

- v běžném obchodním styku lze používat a platit za zboží a služby kryptoměnou, obvykle BTC (např. Alza.cz a další)
- pravidla:
 - základ daně se stanoví podle § 36/6/d ZDPH
 - základem daně je obvyklá cena (§ 34/14 ZDPH) bez daně za dodání zboží nebo poskytnutí služby
- institut ručení (§ 109/2/d ZDPH)
 - Příjemce zdanitelného plnění ručí také za nezaplacenou daň z tohoto plnění, pokud je úplata za toto plnění ... poskytnuta zcela nebo zčásti virtuálním aktivem podle právního předpisu upravujícího některá opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Směna kryptoměny - DPH

- kryptoměna = alternativní platební prostředek (SDEU C-264/14)
- směna kryptoměny za fiat měnu za úplatu je službou osvobozenou od daně bez nároku na odpočet daně
 - směnárenská činnost (§ 51/1/c + § 54/1/i ZDPH)
 - obvykle provádějí obchodníci nebo kryptoburzy
 - úplaty vstupují do obratu (§ 4a ZDPH)
 - registrace k DPH: dobrovolná nebo při překročení obratu (nutné přesné posouzení podmínek, viz § 6 a 6f ZDPH)
- ALE: osoba, které chce směnit své mince (vytěžené nebo nakoupené) za jinou měnu → není předmětem daně, pokud tato směna nemá charakter ekonomické činnosti
 - tj. z pohledu směňující osoby se nejedná o činnost obchodování s kryptem

Obchodování s kryptoměnou - DPH

- obecně platí:
 - směna vlastních (vytěžených, zakoupených) BTC → správa vlastního majetku
 - směna BTC za účelem dosažení pravidelného příjmu (obchodování) → ekonomická činnost
- obchodování s kryptoměnou:
 - obvykle na kryptoměnových burzách (např. Binance) jako spekulace s možným ziskem při prodeji → výsledkem je marže (rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou)
 - jde o finanční činnost (§ 54/1/j ZDPH), osvobozeno od daně bez nároku na odpočet daně
 - úplaty vstupují do obratu (§ 4a ZDPH)
 - registrace k DPH: dobrovolná nebo při překročení (nutné přesné posouzení podmínek, viz § 6 a 6f ZDPH)

Kryptoměny a DPFO - obecně

- příjmy z transakcí z krypta jsou předmětem DPFO
 - § 7 ZDP – činnost provozována soustavně, za účelem dosažení zisku, na vlastní účet a odpovědnost
 - poplatník je podnikatelem (§ 420 OZ)
 - § 9 ZDP – příjmy z nájmu
 - § 10 ZDP – činnost je příležitostná (vykonávaná „neživnostenským“ způsobem)
- daňové výdaje:
 - § 7 a 9 ZDP: výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů
 - výdaje skutečné nebo tzv. paušálem:
 - § 7 → 60 % nebo 40 %
 - § 9 → 30 %
 - § 10 ZDP: výdajem je cena, za kterou poplatník věc prokazatelně nabyt
 - bezúplatné nabytí → cena určená podle zákona o oceňování majetku ke dni nabytí

Další povinnosti - DPFO

- **registrační povinnost (§ 39 ZDP)**
 - poplatník DPFO; podává přihlášku do 15 dnů ode dne, ve kterém
 - a) započal vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti, nebo
 - b) přijal příjem ze samostatné činnosti.

- **evidence**
 - účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví
 - daňová evidence v souladu s § 7b ZDP
 - záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti se samostatnou činností (v případě výdajů paušálem)

- **daňové přiznání**
 - § 38g ZDP → každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč (ex. výjimky)

Těžba kryptoměny – DPFO

- při těžbě krypta nedochází ke vzniku zdanitelného příjmu
- evidence:
 - FO, která není účetní jednotkou → nabytí věci vlastní činností
 - FO, která je účetní jednotkou → vytěžené krypto se ocení ve výši vlastních nákladů a zaúčtuje na příslušné majetkové a nákladové účty
- ke vzniku zdanitelného příjmu dochází až v okamžiku prodeje kryptoměny
 - směny za fiat měnu
 - směny kryptoměny za zboží nebo služby

Nákup a prodej; směna krypta - DPFO

- **nákup a prodej zboží/služeb za kryptoměnu**
 - = směna nepeněžních plnění mezi dvěma stranami
 - zdanitelný příjem mají obě strany, oceňuje se podle zákona o oceňování majetku

- **směna kryptoměny za fiat měnu**
 - z pohledu ZDP se **nejedná** o směnárenskou činnost
 - zdaňuje se jako příjem z prodeje nehmotné movité věci
 - podle charakteru činnosti **§ 7** nebo **§ 10 ZDP**

 - **judikatura:**
 - KS Brno sp. zn. **30 Af 29/2020 - 48** ze dne 17. 2. 2022
 - zdanění příjmů při prodeji BTC

Další povinnosti - DPPO

registrační povinnost (§ 39a ZDP)

- poplatník (rezident ČR) → ke dni vzniku, tj. kde dni zápisu do veřejného rejstříku
- poplatník (nerezident ČR)
 - ke dni vzniku stálé provozovny
 - do 15 dnů ode dne započetí činnosti, která je zdrojem příjmů NEBO ode dne přijetí příjmu NEBO ode dne získání oprávnění k výkonu činnosti
- výjimky: veřejně prospěšný poplatník, SVJ

evidence

- účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví a dalšími právními předpisy

oceňování

- k rozvahovému dni se neoceňují reálnou hodnotou
- vytváří se opravné položky (§ 55 vyhlášky č. 500/2002 Sb., o účetnictví)

Těžba kryptoměny – DPPO

- analogické jako u FO, která vede účetnictví
- při těžbě krypta nedochází ke vzniku zdanitelného příjmu
- evidence:
 - vytěžené krypto se ocení ve výši vlastních nákladů a zaúčtuje na příslušné majetkové a nákladové účty
- ke vzniku zdanitelného příjmu dochází až v okamžiku prodeje kryptoměny
 - směny za fiat měnu nebo jiné krypto
 - směny kryptoměny za zboží nebo služby

Nákup a prodej; směna krypta - DPPO

nákup a prodej zboží/služeb za kryptoměnu

- = směna nepeněžních plnění mezi dvěma stranami
- zdanitelný příjem mají obě strany
- obdobně se postupuje i při směně kryptoměny za jinou kryptoměnu

směna kryptoměny za fiat měnu

- z pohledu ZDP se nejedná o směnárenskou činnost
- zdaňuje se jako příjem z prodeje nehmotné movité věci
 - náklady → hodnota kryptoměny zachycená v účetnictví (obvykle pořizovací cena u kryptoměny nabyté úplatně nebo vlastní náklady u kryptoměny získané vlastní činností)
- nákup krypta za fiat měnu: nákup zásob na majetkový účet

Kryptoměny – použité zdroje

- Stanovisko ČNB k regulaci finančního trhu
 - <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2018-13/>
- Sdělení Ministerstva financí k účtování a vykazování digitálních měn
 - <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/aktuality-a-metodicka-podpora/2018/sdeleni-ministerstva-financi-k-uctovani-31864/>
- Hanych, Drgová, Gremlica. Zdanění kryptoměn [online]. Brno, 2018. Hanych.
 - <https://www.zdanenikryptomen.cz/>
- MÍKA, Daniel. *Zdanění kryptoměn a operací s nimi* [online]. Brno, 2021 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/m0g71/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Vedoucí práce Damian CZUDEK.
- Bitcoinovej kanál
 - <https://youtu.be/KSKY1P9qLk4>
- Přednášky BitCoin MeetUp – Paralelní Polis, z. s.
- Kurzy.cz
 - <https://www.kurzy.cz/kryptomeny/tezba-kryptomen>